

Benqueridos Insectos

Marilar Jiménez Aleixandre
Universidade de Santiago de
Compostela

marilarj.aleixandre@usc.es

www.rodasc.eu

(fotos miñas se non se indica outra cousa)

Para as maceiras daren froito

Por que necesitamos dos insectos?

Benquerida abelliña, sen ti as maceiras non darían froito

benqueridos escaravellos, que volvedes á terra os restos do que foron seres vivos

e a cascarrubia que coida das roseiras

e a colonia das cen mil formigas falando cunha soa voz

Ás veces comémosvos, pois tamén comemos o que amamos.

As maceiras precisan das abellas

As maceiras, como outras árbores e plantas precisan as abellas as polinizaren

Canto pole pode levar unha abella dunha flor a outra?

A abella pode transportar o seu propio peso

As abellas poden transportar o seu propio peso dunha flor a outra

Voando!

Levan pole prendido nas patas e máis néctar

Abella libando na flor do toxo en Teo (foto Xan de Ningures)

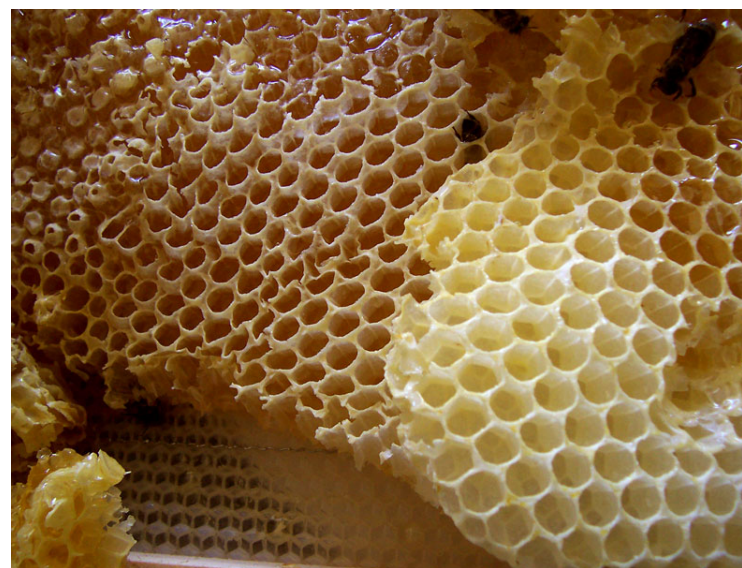

As abellas viven nas colmeas en entenas

Co néctar fabrican
o mel

As abellas son
insectos sociais, a
abella mestra (máis
grande) pon ovos,
as obreiras fan mel
e con cera
constrúen entenas

Abella mestra rodeada de
obreiras (foto Waugsberg)
Entena co mel (foto M.
Erdal)

Nosoutras as formigas

Somos a raíña da selva,
somos unha e somos
moitas, somos a colonia

Nun formigueiro podemos
ser duascentas mil, un
millón ou cinco millóns

Unha a unha somos
pequenas. Na colonia
somos invencibles

(Robinson contado polas
alimarias, M. Aleixandre)

Formigueiro en Itacaré, Brasil
(Marilar)

Unha ponte viva de formigas

Cando precisamos cruzar dunha árbore a outra, por riba dun río, as formigas cortadeiras tendemos unha ponte **cos nosos propios corpos**

Somos portada da revista **Science**

Comendo insectos: Escamoles

Os insectos son un alimento moi nutritivo: moitas proteínas e poucas graxas.

Os **escamoles**, do náhuatl 'azcatl' (formiga) e 'mol' (guiso) son as larvas dun tipo de formiga. Moi saborosos, son chamados o 'caviar mexicano'.

Eu cominos fritos con cebola, e pemento. Parécense ás ovas de pescada.

(Escamoles, foto: gastronomía mexicana)

Comendo insectos: Chapulín

Os grilos e saltóns son comidos en moitos países: ás veces en Galicia as súas patas. En Asia cómense ao espeto.

En México os grilos son chamados **chapulines**, do náhuatl 'chapa' (chimpar) e 'olli' (hule ou caucho). Fritidos están moi ricos. Saben como os camaróns.

Comendo insectos: 'vermes' do maguey

En moitos países de América cómense larvas de escaravellos ou bolboretas, que se alimentan de plantas e saben á planta (coco, palmito, cactus)

En México os **vermes do maguey**, son as larvas dunha bolboreta. Rustridos están deliciosos.

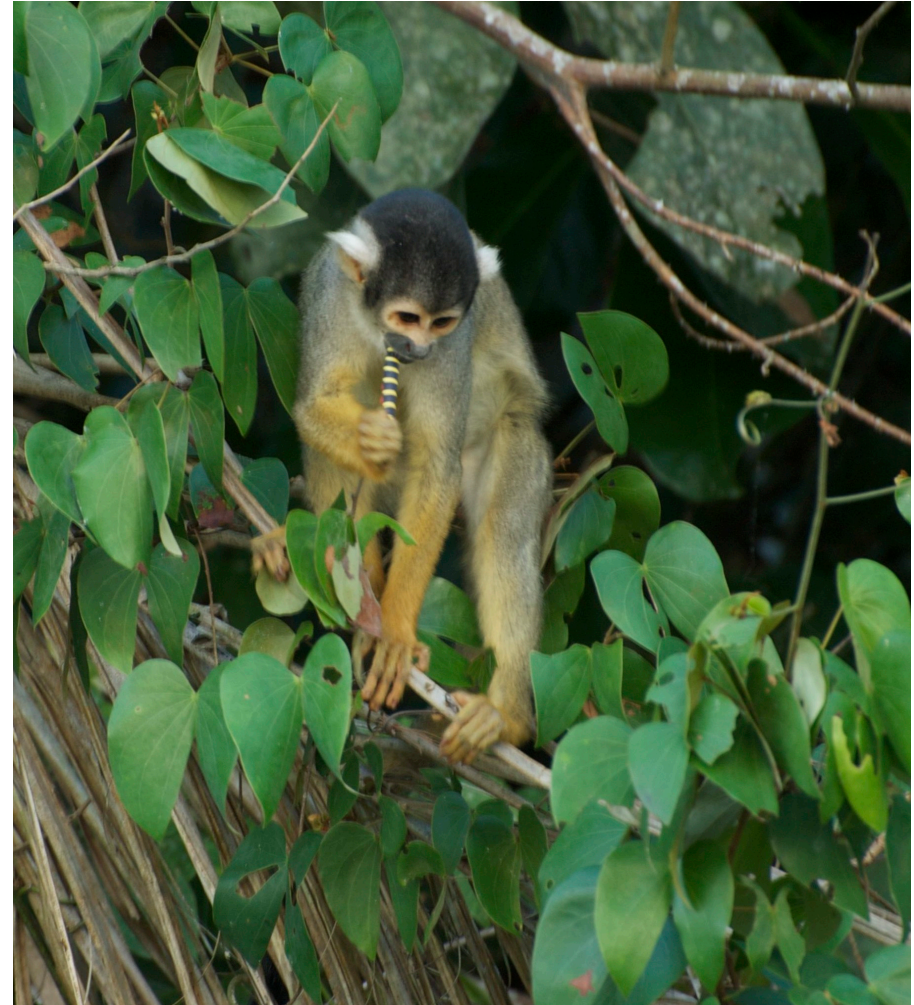
Poden ter até o 80% de proteínas e tamén aportan vitaminas e minerais

Comendo insectos: os macacos

Este macaco, na Amazonia peruana, come unha rica eiruga, pois é un dos alimentos máis nutritivos que pode encontrar na selva

(Foto, Ramón Facal)

Os insectos son tamén beneficiosos para

Controlar plagas, como a cascarrubia (xoaniña) que come os pulgóns das roseiras
(foto Francesc Pastor)

Colaborar na descomposición dos restos, como a vacaloura (ou escornabois). A súa larva come a madeira podre. En Galicia está en perigo de desaparición
(foto Sindo Mosteiro)

Os insectos son fermosos

Libélula, escaravello
verde, fotos: L.M.
Bugallo
Bolboretas, fotos: J.
L. Cernadas)
Escaravello xigante,
foto: Marilar

Os insectos camúflanse moi ben

Insecto-pao, na Amazonia peruana
(foto Ramón Facal)

Abaixo, insecto folla,
Perú
(foto Ramón Facal)

Ao acougo da flor reproduz-se

Algúns experimentan metamorfoses extraordinarias

Eiruga verde (Macaón), foto:
L.M. Bugallo

Bicho da seda comendo, foto: J.
Díaz de Bustamante)

Eirugas da seda, foto: Marité
García Quintas

En resumo: mirade polos insectos

Os insectos son o grupo máis numeroso de animais: **200 millóns** por cada ser humano e variado: **un millón de especies** coñecidas e uns dez por descubrir.

Hai insectos nocivos? Si, mais é mellor combatilos por medios biolóxicos

Necesítámoslos para os ecosistemas: sen eles non poderíamos vivir!

(foto abellón: L.M. Bugallo)

Coidade os insectos!

Grazas!

- marilarj.aleixandre@usc.es
- Páxina do proxecto RODA:
www.rodasc.eu